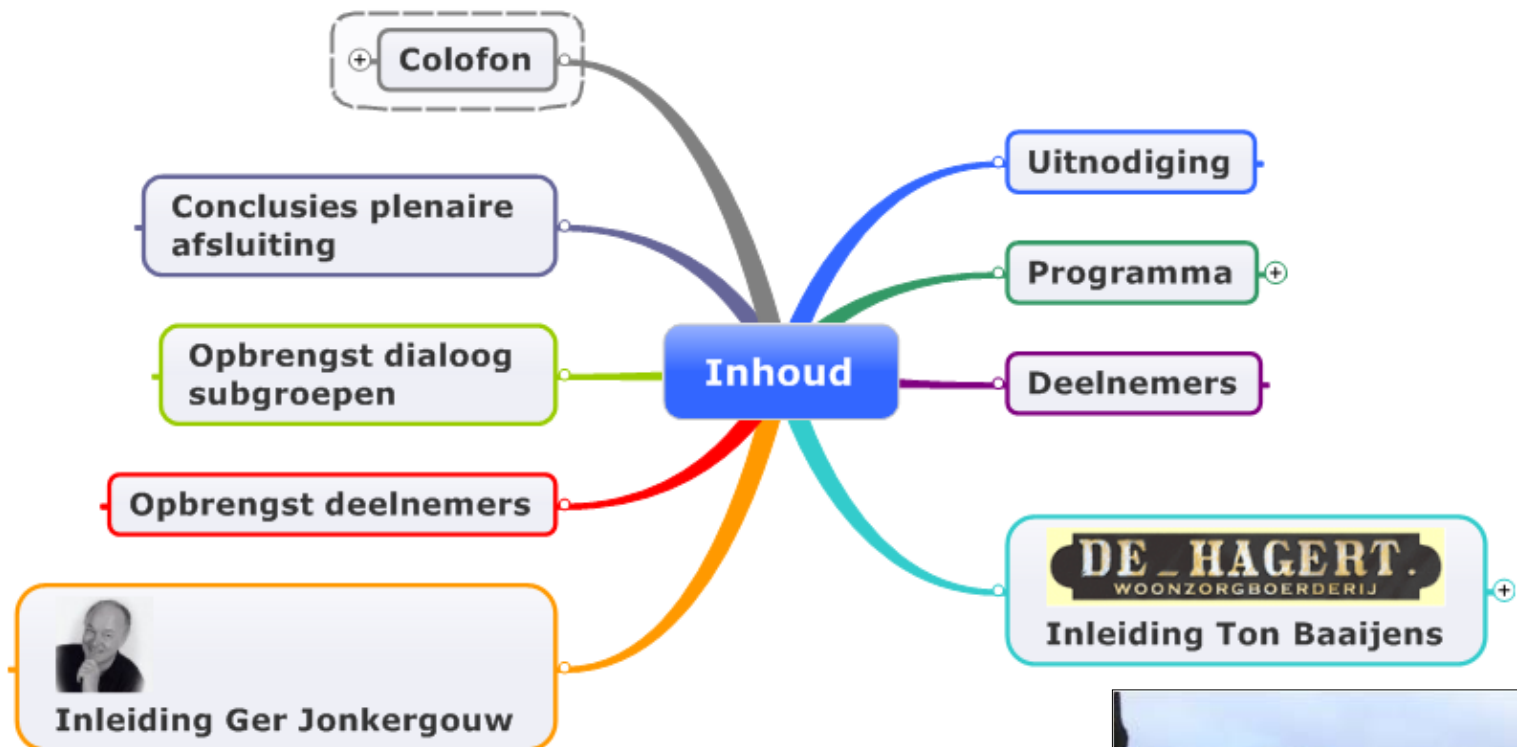

De Onderstroom van De Hagert

Leur/Gennep/Eindhoven/Urmond, 22 okt. - 21 nov. 2009

Thema: De Werkzame Bestanddelen van het Organiseren vanuit Aandacht

L.S.,

De afgelopen tijd hebben Gerrie Haaf, Roos van Otterdijk en Ton Baaijens (alle drie o.a. van Dichterbij) en Ger Jonkergouw (o.a. Dream Developer) op initiatief van Sjaak Evers (o.a. van de Rijnland Weblog Groep) gesproken en nagedacht over de opzet van de **DeLimes Zuid bijeenkomst op 11 december bij De Hagert in Leur/Wijchen**. Hieronder volgt een samenvatting van de stand van zaken van de gedachtewisseling, zodat je als geïnteresseerde inzage krijgt in wat je die middag van ons kunt verwachten, resp. welke uitdaging wij voor je neer willen zetten. Het programma kent 4 delen:

Deel 1: De Hagert - Werkzame Bestanddelen van het Organiseren vanuit Aandacht (14h00-14h50)

De locatie is een prachtige zorgboerderij van en voor verstandelijk gehandicapten en dementerende bewoners. Het is een inspirerend voorbeeld van die 'andere' manier van inrichten en doorontwikkelen van een organisatie waar we naar op zoek of druk mee bezig zijn binnen de kring van Slow Management, de OrganisatieActivist, De Rijnland Weblog Groep en alle andere deelgroepen binnen het netwerk.

De manier waarop **De Hagert** tot stand is gekomen en zoals alles nu functioneert levert een leerzaam voorbeeld op, waarbij het de moeite waard is om er niet alleen over te lezen maar er middels een daadwerkelijke ontmoeting ook kennis van te nemen.

Ton heeft toegezegd om de middag van de 11e december de **ontstaansgeschiedenis** en het ontwikkelproces toe te lichten en hij is bereid om een gesprek over de gegroeide praktijk aan te gaan.

Op deze manier wordt één van de functies van het netwerk bedient: het uitwisselen en gezamenlijk ervaren en bestuderen van voorbeelden van mooi organiseren. Met de intro op De Hagert 'staat' die functie goed, zo zeiden we al snel.

Deel 1 begint om 14h00, de inleiding duurt 20' en er is dan 25' voor verdiepende vragen en opmerkingen.

Ton heeft in het verlengde daarvan een vraag over het ontstaan van de Hagert. Een vraag die we zelf hoogstwaarschijnlijk herkennen van tijdens het werken aan transformatie-processen in de organisaties waarin we zelf actief zijn: zodra je een afdeling of bedrijf betreedt waar de zaken 'goed' in elkaar zitten, of waar men 'goed' op weg is, ervaar je een soort evidentie van dat 'goede'. Het klopt! Het soort weten van waaruit dat oordeel komt is dan meer intuïtief dan analytisch/rationeel en het lijkt ook te maken te hebben met iets uit ons collectieve onderbewuste. Maar soms ook klopt een ontwikkeling, die aanvankelijk goed aanvoelde, bij nader inzien helemaal niet zo goed als het leek.

- Dus was Ton's vraag, wat zijn nu de **(on)werkzame bestanddelen van een 'goede' praktijk?**
- En een vraag die daar aan vooraf gaat: **hoe ontwikkel je een 'traditionele' organisatie tot een 'goede' en hoe houden de bewoners (klanten en professionals) ervan hem/haar ook in een 'goede' beweging?** Dat is allemaal niet zo evident!

Ton zal zijn vragen aan het einde van het eerste programmaonderdeel nog eens scherp formuleren, als opmaat naar het tweede deel (5').

Toen we hierover in gesprek raakten, kwam een tweede nuttige functie van het netwerk naar voren: de netwerkbijeenkomsten kunnen naast voor uitwisseling van ervaringen ook prima gebruikt worden voor collectieve reflectie en onderzoek.

Deel 2: Kijken naar, Denken over en Effectief bezig zijn met Transformaties – Presencing (14h50-15h30)

Één gegeven hadden we snel helder: 'goede' of 'mooie' organisaties zijn geen machines maar levende organismen. En de vragen van Ton naar de werkzame bestanddelen en naar hoe we een 'mooie' ontwikkeling in gang krijgen en houden, hebben dus veel te maken met de vraag naar hoe dat soort 'levende organismen' kan ontstaan uit de 'machinerieën' die er nu vaak van gemaakt zijn.

Tijdens de voorbereiding kwam het vermoeden op dat hiervoor het denken vanuit **Presencing** of Appreciative Inquiry zou kunnen inspireren:

- Daarin komen begrippen voor als 'emerging' en 'complexiteit': levende organisaties ontstaan in een onvoorspelbaar wordingsproces en mogen niet als kant en klare machines worden neergeplemd. En wanneer dat laatste toch gebeurt gaan ze een ongezond leven leiden.
- Het gaat over transformeren van (professionele) samenwerkingsrelaties: over hoe een rups een vlinder wordt en niet over een technisch bouwwerk van Legoblokken;
- ook gaat het in dat proces vooral over hoe ingewikkeld en lastig het is om los te komen van oude reflexen in ons denken, ervaren en handelen. Dat we daarvoor voorbij het mentale af moeten dalen tot ons 'hele zijn';
- dat dit losmaken uit het 'niet goede' noodzakelijk is vóór je toe kunt komen aan het opnieuw ontdekken en benutten van een 'goede toekomst';
- en dat we daarvoor vooral dus 'anders' moeten gaan denken over het ontwikkelen van organisaties en over hoe we om kunnen gaan met 'de toekomst'. Het gaat dan niet om iets wat nog niet zou bestaan, maar om het paradoxale van het laten ontstaan van iets dat er eigenlijk al lang had kunnen zijn. Zoals een beeldhouwwerk 'eigenlijk' ook al in een steen aanwezig was maar er pas tijdens het creatieproces uit 'oprijst'.

Om maar enkele dingen te noemen.

Het idee ontstond om het gedachtegoed van Presencing te betrekken bij het gezamenlijk onderzoeken van de vragen van Ton. Daarom vertelt Ger kort iets over het denken vanuit Presencing en in het bijzonder over het U-model voor transformaties. Het wordt geen uitgebreide inleiding. Niet meer dan wat bestanddelen en vervolgens bezien we dan of en hoe die behulpzaam kunnen zijn bij het praten over de vragen van Ton. Natuurlijk roept zo'n inleiding weer vragen op, maar we besteden aan dit tweede deel van de middag hooguit 40'. Anders komt het 'pièce de résistance', deel 3, in de knel.

Deel 3: Het Gezamenlijke Onderzoek naar de Werkende Bestanddelen van 'Goede Organisaties' en naar het Transformatieproces dat Nodig is om ze te 'Krijgen'. (15h40-17h00)

Afhankelijk van het aantal deelnemers kunnen we, na de twee uiteenzettingen van Ton en Ger en een korte pauze, ter verdieping uiteen gaan voor een **dialogoog** (60'). Na afloop daarvan komen we dan plenair weer bij elkaar en kunnen de opgedane inzichten uitwisselen (20'). Als dat allemaal zou lukken hebben we sowieso een fraaie middag!

We kunnen na de introducties ook gewoon bij elkaar blijven en langs een soort socratisch proces de 'werkende bestanddelen van prachtige organisaties en hun ontstaanspatronen' opsporen. Dat moeten we misschien maar ter plekke samen beslissen.

Deel 4: Nazit met Gelegenheid to Netwerken (17h00-18h00)

De derde functie van het netwerk is natuurlijk gewoon netwerken.

Om 17h00 stoppen we met het geprogrammeerde praten en redeneren en gaan we over tot het informele gedeelte. Zo rond 18h00 trekken wij ons dan weer terug uit De Hagert.

De vraag is dan altijd of er méér van de bijeenkomst overblijft dan aardige herinneringen en interessante contacten. Te gemakkelijk 'vervliegt' hetgeen we met elkaar op zo'n middag tot stand brengen. Sjaak heeft daarom Hans Terhurne gevraagd om aan de middag deel te nemen en ons te helpen een samenvatting te maken die we mee kunnen nemen naar de toekomst als 'knobbelsteentje', zodat de middag nog wat langer inspirerend kan nawerken.

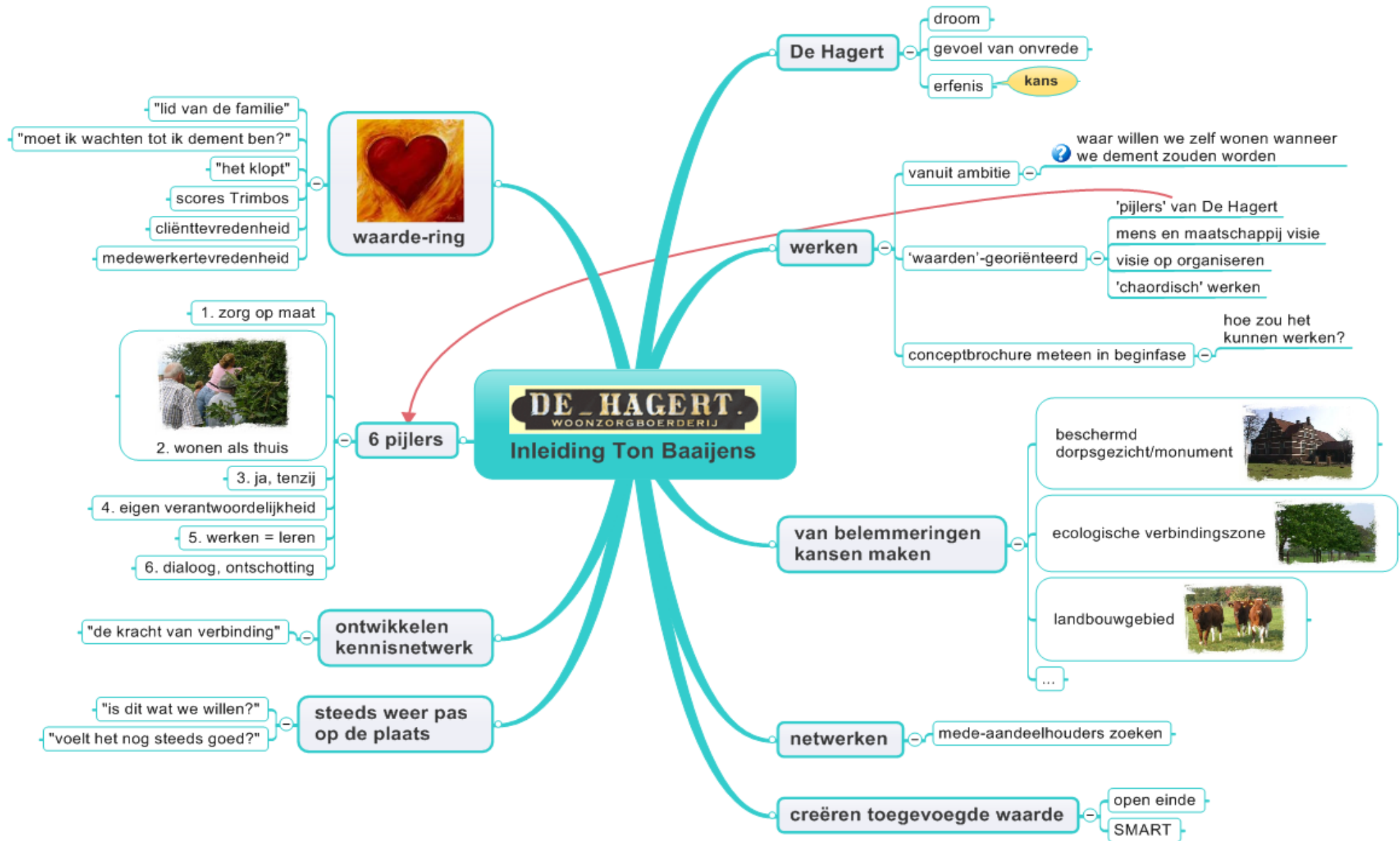
Datum: 11 december
Tijdstip: 14h00 (13h30 Koffie) – 17h00 en nazit van 17h00-18h00 uur
Locatie: De Hagert in Leur/Wijchen - <http://www.dehagert.nl/>
Thema: De Werkzame Bestanddelen van het Organiseren vanuit Aandacht
Kosten: We vragen iedereen om tenminste € 5,- bij te dragen ter dekking van de kosten.

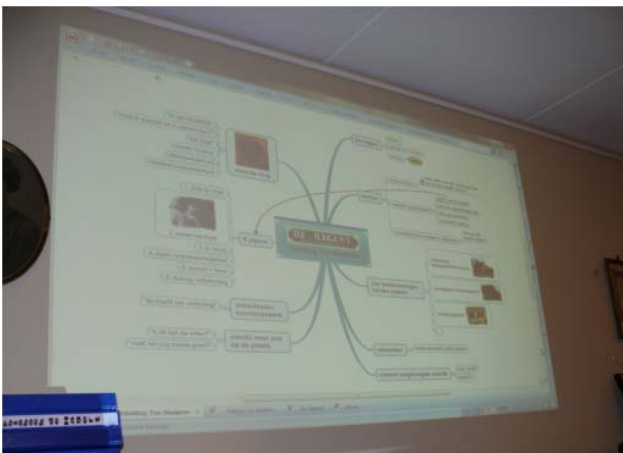
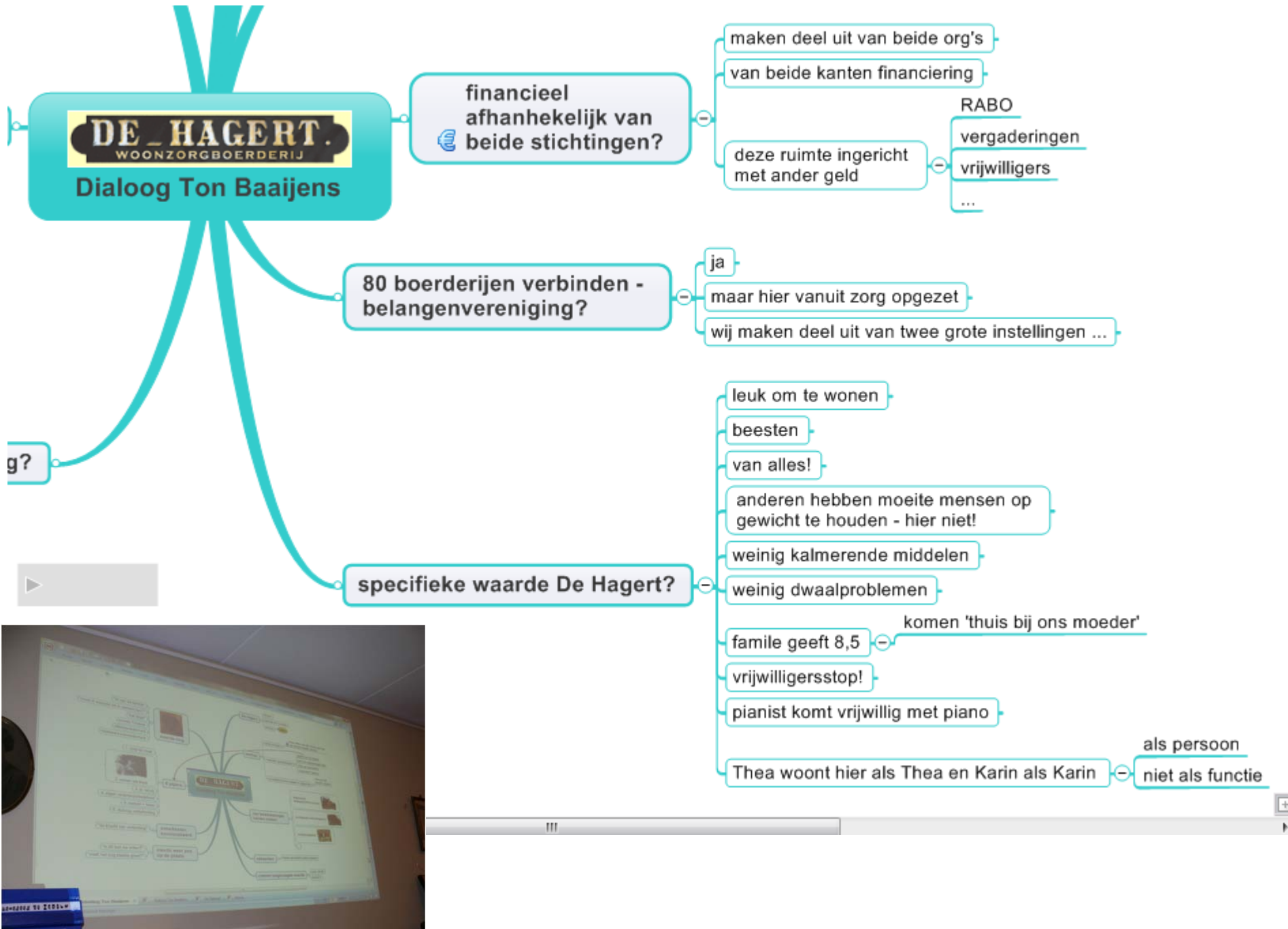
LIJST VAN DEELNEMERS

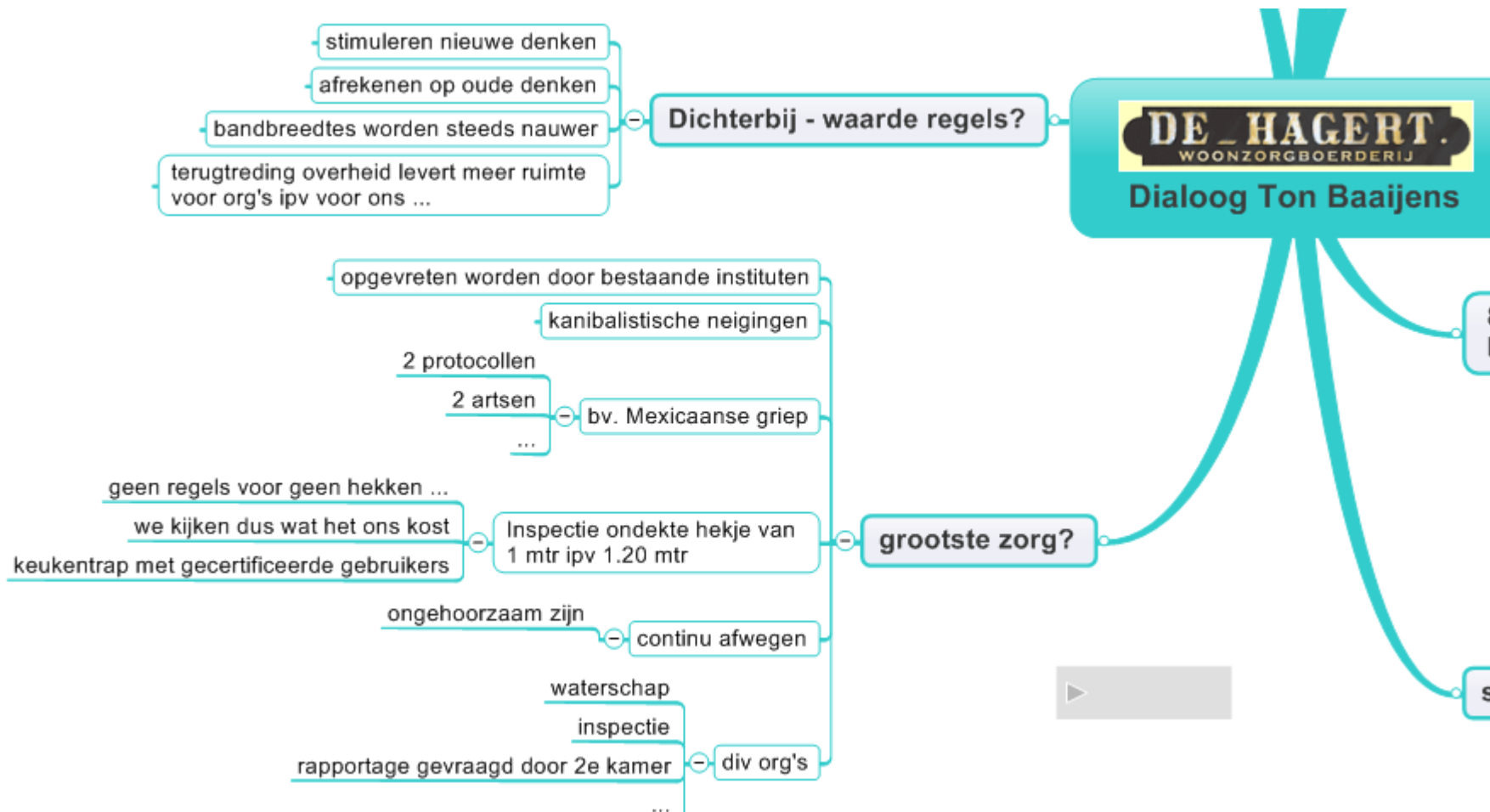
Marcel Nicolaas	marcel@hetnet.nl
Luc van der Keilen	lucvanderkeilen@hotmail.com
Roger van der Berg	
Idelet Grootenhuis	idelet.grootenhuis@entrance.nl
Peter Roemaat	peter@roemaatconsult.nl
Rob Lommerse	lommerse@accovision.nl
Muriette Touw	murriette@gmail.com
Christel Hofman	Christel.Hofman@alliander.com
Léon Brinkers	l.brinkers@deopening.nl
Marina Schriek	m.schriek@deopening.nl
Jesper Hanssen	JesperHanssen@student.ru.nl
Sjoerd Hania	haniasjoerd@gmail.com
Fred Hendriks	fred.hendriks@redwing.nl
Jan Mengde	jan.mengde.advies@hetnet.nl
Myriam Lieskamp	m.a.t.Lieskamp@glazenkamp.net
Marianne Inghels	marianne@opnaarde10.nl
Joscelin Trouwborst	Joscelin.Trouwborst@omnisynthesis.com
Hans van Genet	psych_vangent@hotmail.com
Hilda Hoekstra	hilda.hoekstra@gmail.com
André den Braber	andre.db@xs4all.nl>
Ole Staalman	olestaalman@hetnet.nl
Judy Alkema	judy@facilitairstupport.nl

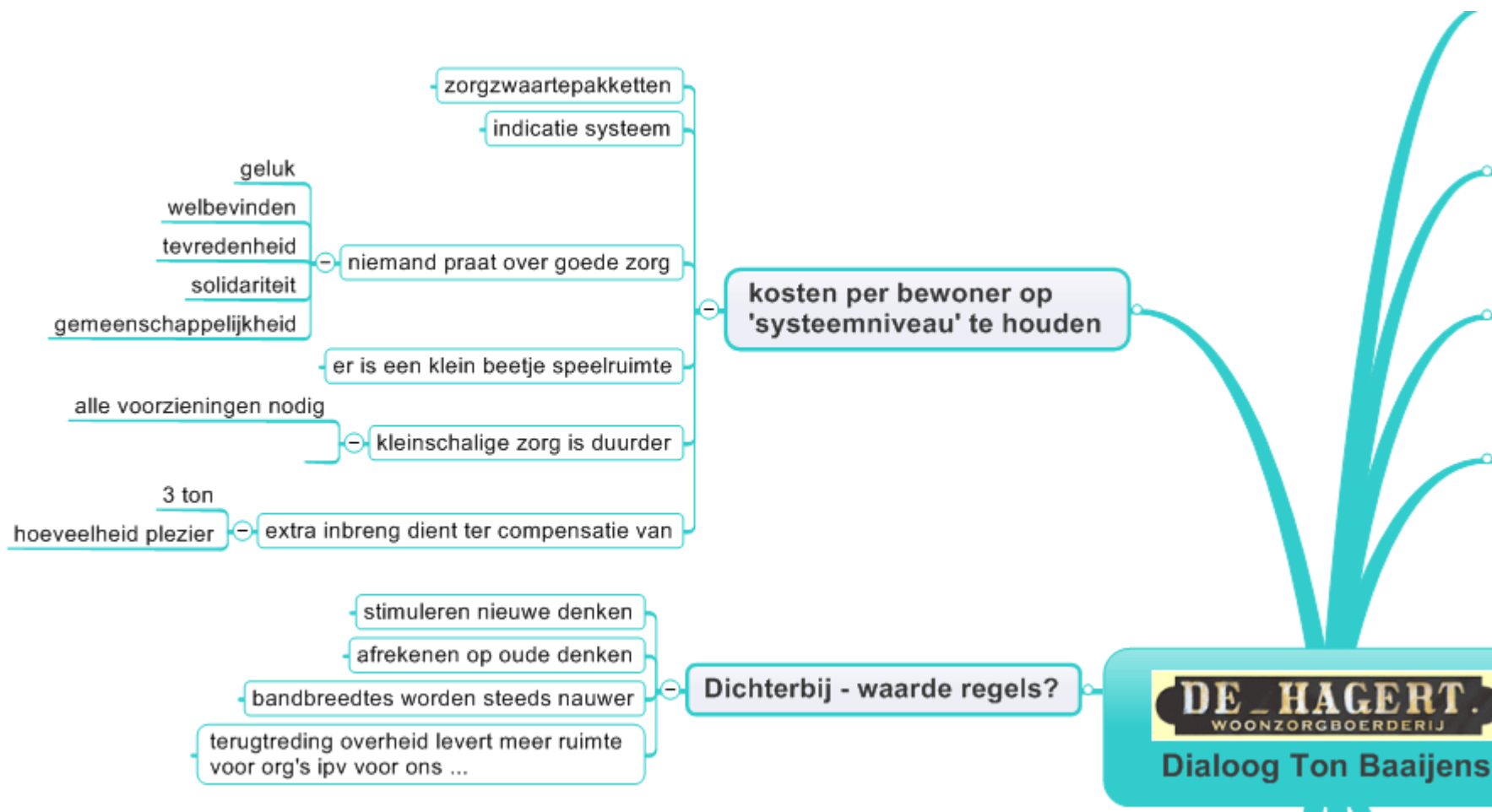
Agnes de Sain	agnes.deSain@valkenhof.org
Leonie van Rijn	leonievanrijn@vincens.nl
Piet Moerman	p.moerman@tiscali.nl
Hester Heringa	hester.heringa@delimes.nl
Harold Janssen	harold.janssen@delimes.nl
Henk Hogeweg	henk.hogeweg@delimes.nl
Mark Veldpape	mark.veldpape@delimes.nl
Jan Joore	J.Joore@dichterbij.nl
Karin van Onna	K.v.Onna@dichterbij.nl
Peter van Beers	P.vanBeers@dichterbij.nl
Ingrid van Heumen	I.vanHeumen@dichterbij.nl
Gerdie Janssen	g.janssen@dichterbij.nl
Sandra Elbers	S.Elbers@dichterbij.nl
Gerrie ten Haaf	g.tenhaaf@home.nl
Roos van Otterdijk	r.otterdijk@dichterbij.nl
Bernadette Baaijens	b.baaijens@dichterbij.nl
Ton Baaijens	t.baaijens@dichterbij.nl
Hans Terhurne	hans.terhurne@creamatics.nl
Ger Jonkergouw	ger@jonkergouw.demon.nl
Poul Bakker	poulbakker@planet.nl
Sjaak Evers	sjaak.evers@philips.com

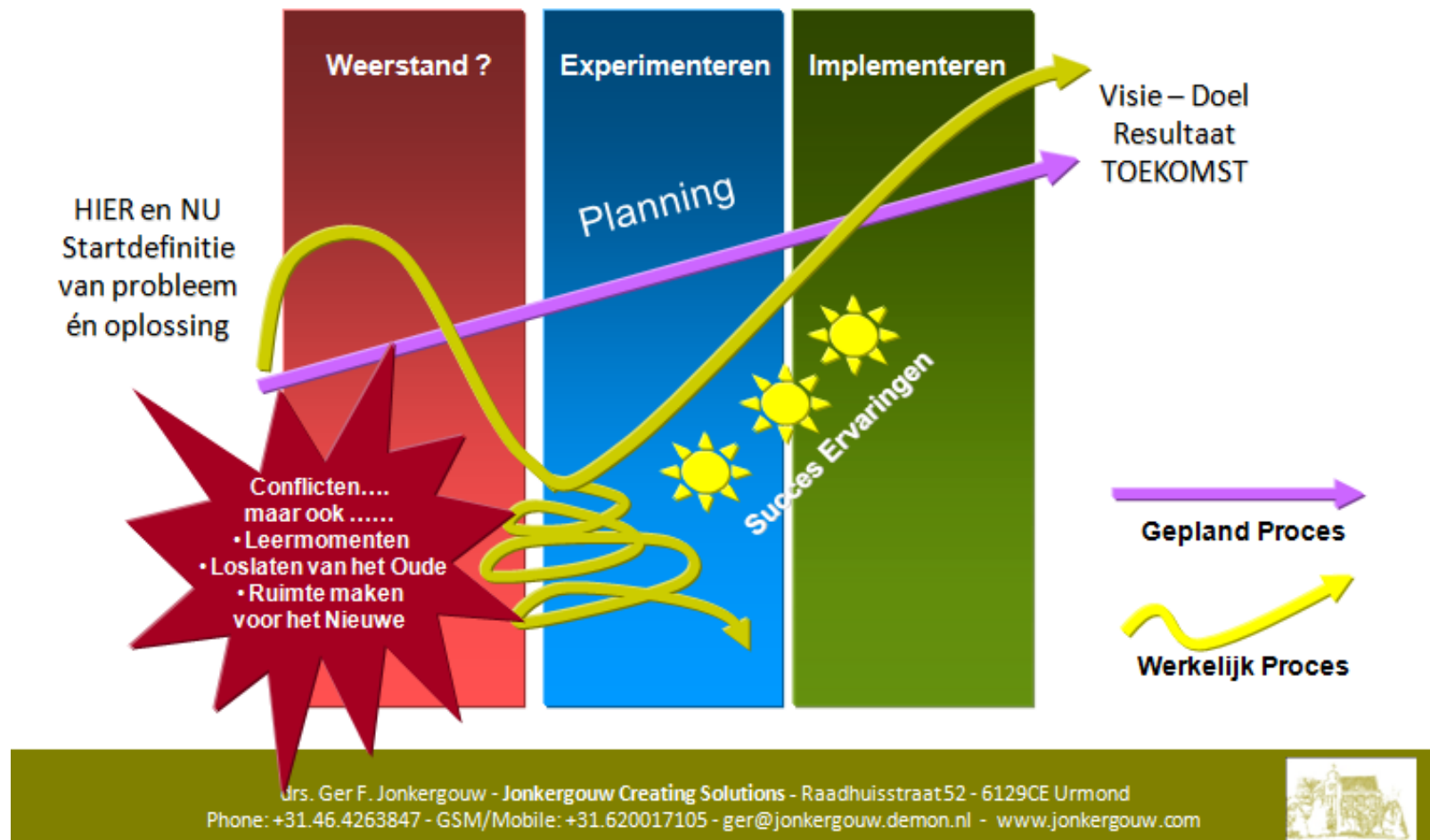

Klassieke definitie van stadia in
transformatieprocessen
Waar komt de toekomst vandaan?

Presenting en Bewustzijnsprocessen En waar komt hier die 'emerging' toekomst vandaan?

**Mentaal/
Rationeel**
Denken

**Emotioneel/
Voelen**

**Drijfveren
Zelf/Ziel/Wil**
Zijn

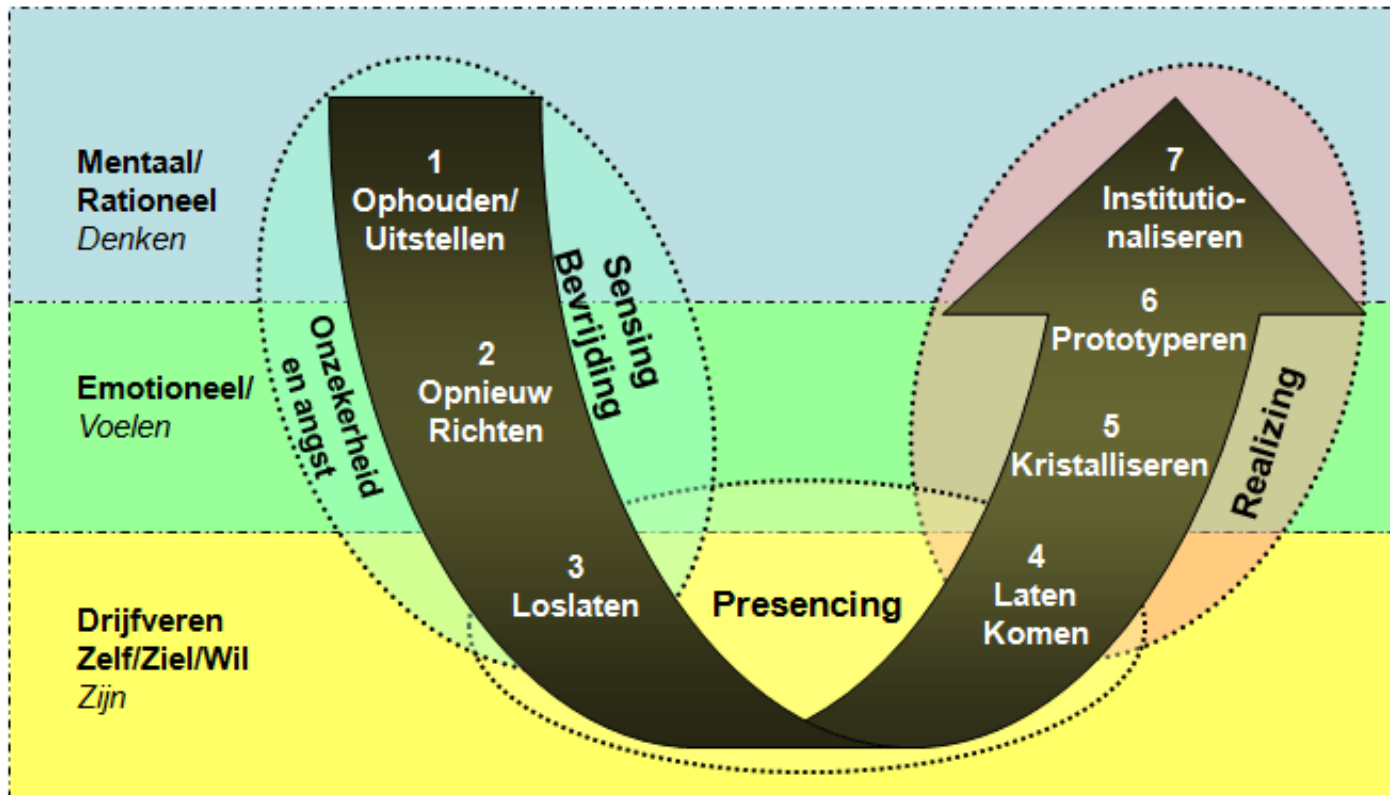
drs. Ger F. Jonkergouw - Jonkergouw Creating Solutions - Raadhuisstraat 5
Phone: +31.46.4263847 - GSM/Mobile: +31.620017105 - ger@jonkergouw.demon.

Presencing en stadia in transformatieprocessen

En waar komt hier de toekomst vandaan?

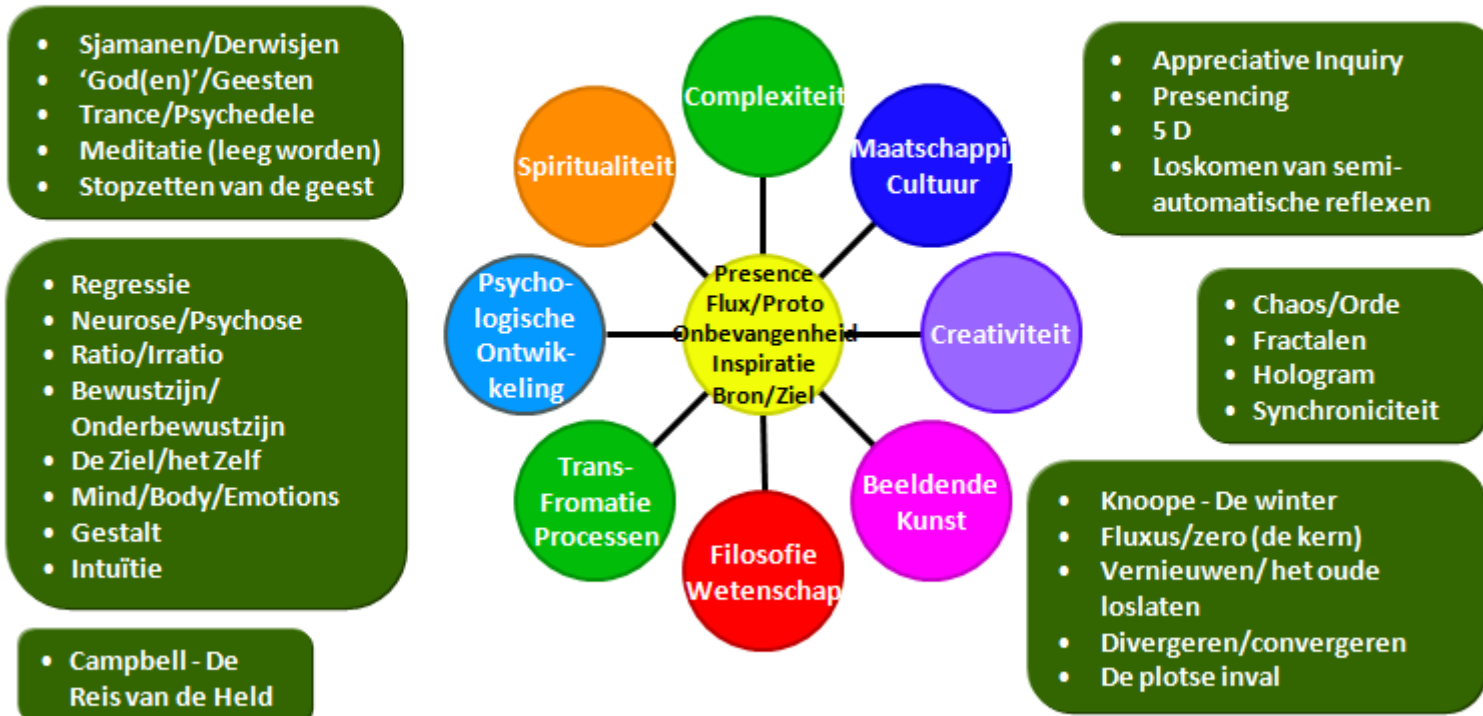
(Peter Senge, Otto Schamer, Joseph Jaworski & Betty Flowers: *Presence*)

drs. Ger F. Jonkergouw - Jonkergouw Creating Solutions - Raadhuisstraat 52 - 6129CE Urmond
 Phone: +31.46.4263847 - GSM/Mobile: +31.620017105 - ger@jonkergouw.demon.nl - www.jonkergouw.com

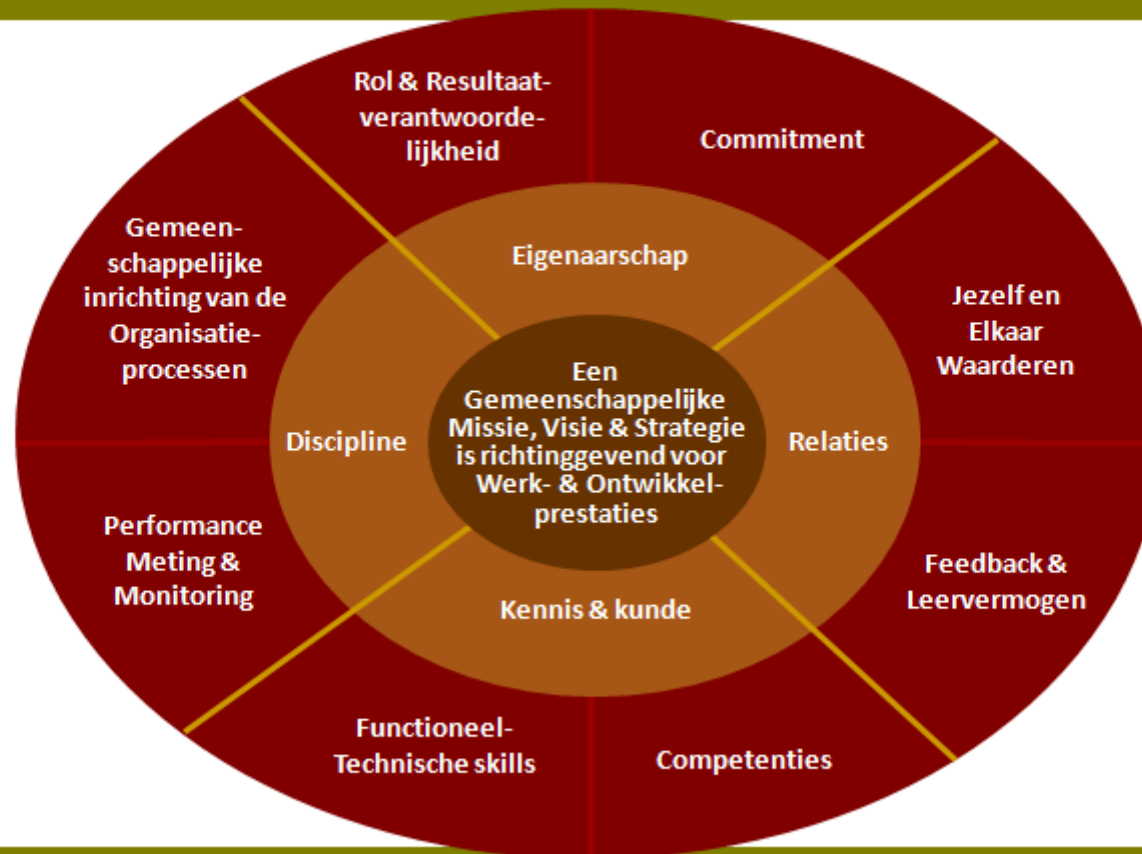
Aan Presencing Gerelateerde Processen en Ideeën

drs. Ger F. Jonkergouw - Jonkergouw Creating Solutions - Raadhuisstraat 52 - 6129CE Urmond
 Phone: +31.46.4263847 - GSM/Mobile: +31.620017105 - ger@jonkergouw.demon.nl - www.jonkergouw.com

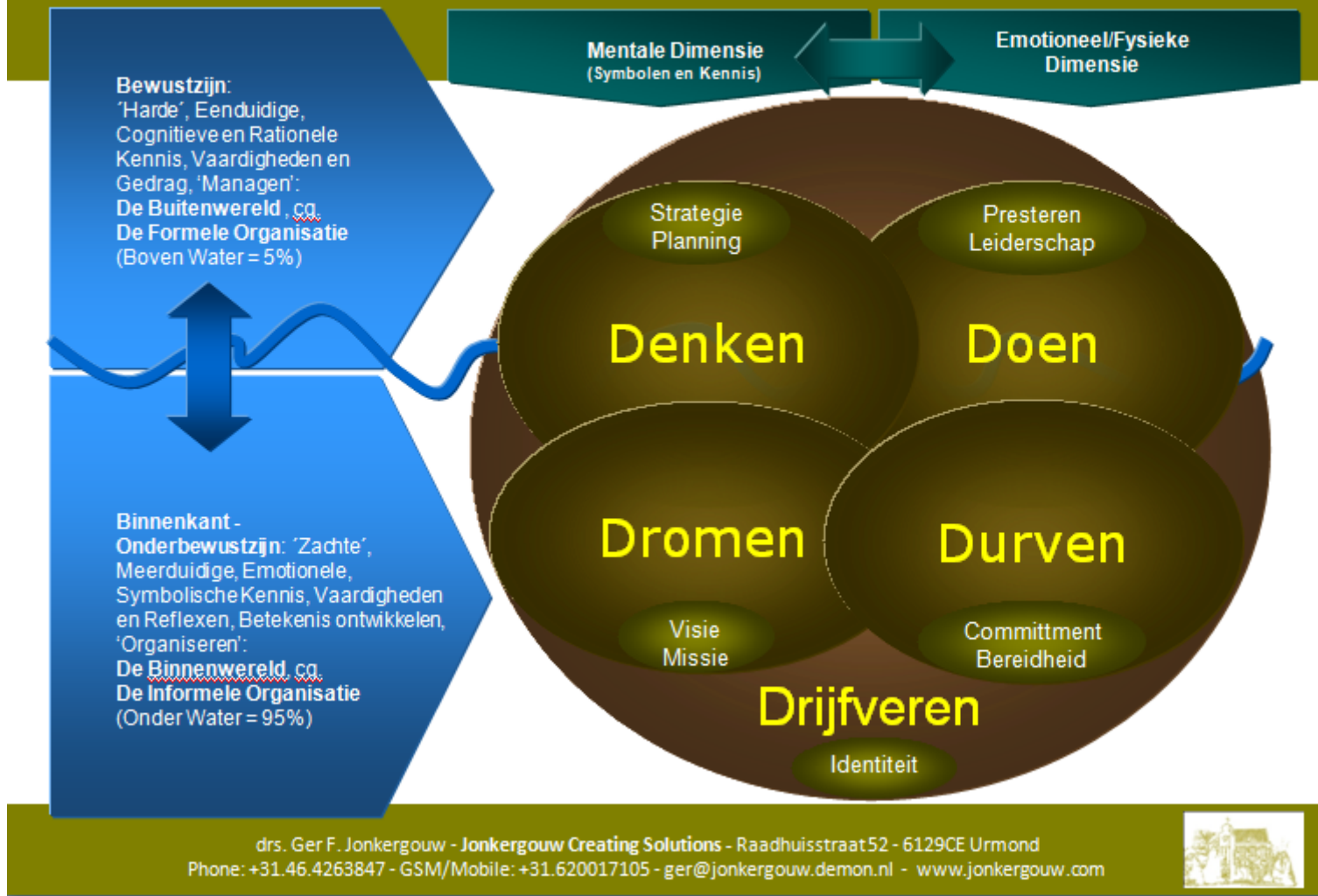
Werk- en ontwikkelprestaties dienen te voldoen
aan een systeem van op elkaar ingrijpende voorwaarden

drs. Ger F. Jonkergouw - Jonkergouw Creating Solutions - Raadhuisstraat52 - 6129CE Urmond
Phone: +31.46.4263847 - GSM/Mobile: +31.620017105 - ger@jonkergouw.demon.nl - www.jonkergouw.com

Vijf niveaus uit de binnen- met buitenwereld
dienen op een constructieve manier verbonden te zijn

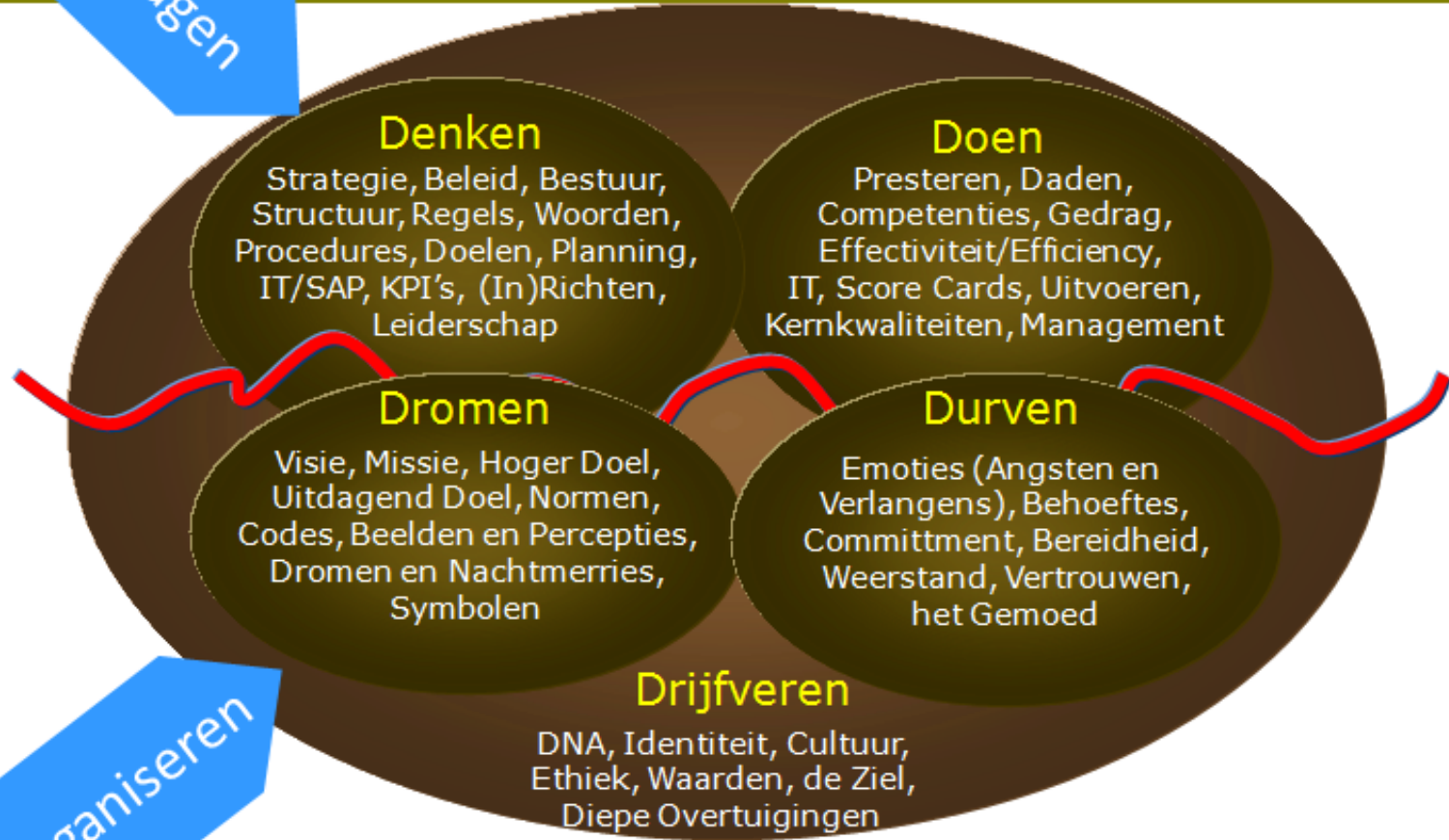

drs. Ger F. Jonkergouw - Jonkergouw Creating Solutions - Raadhuisstraat 52 - 6129CE Urmond
Phone: +31.46.4263847 - GSM/Mobile: +31.620017105 - ger@jonkergouw.demon.nl - www.jonkergouw.com

Managen

Vijf niveaus uit de binnen- met buitenwereld dienen op een constructieve manier verbonden te zijn om tot betekenisvolle prestaties te kunnen komen

Organiseren

drs. Ger F. Jonkergouw - Jonkergouw Creating Solutions - Raadhuisstraat 52 - 6129CE Urmond
Phone: +31.46.4263847 - GSM/Mobile: +31.620017105 - ger@jonkergouw.demon.nl - www.jonkergouw.com

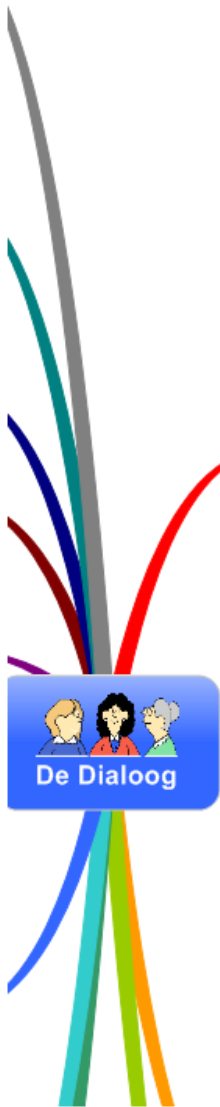
Stadia in Transformatieprocessen en de 5 niveaus

drs. Ger F. Jonkergouw - Jonkergouw Creating Solutions - Raadhuisstraat52 - 6129CE Urmond
Phone: +31.46.4263847 - GSM/Mobile: +31.620017105 - ger@jonkergouw.demon.nl - www.jonkergouw.com

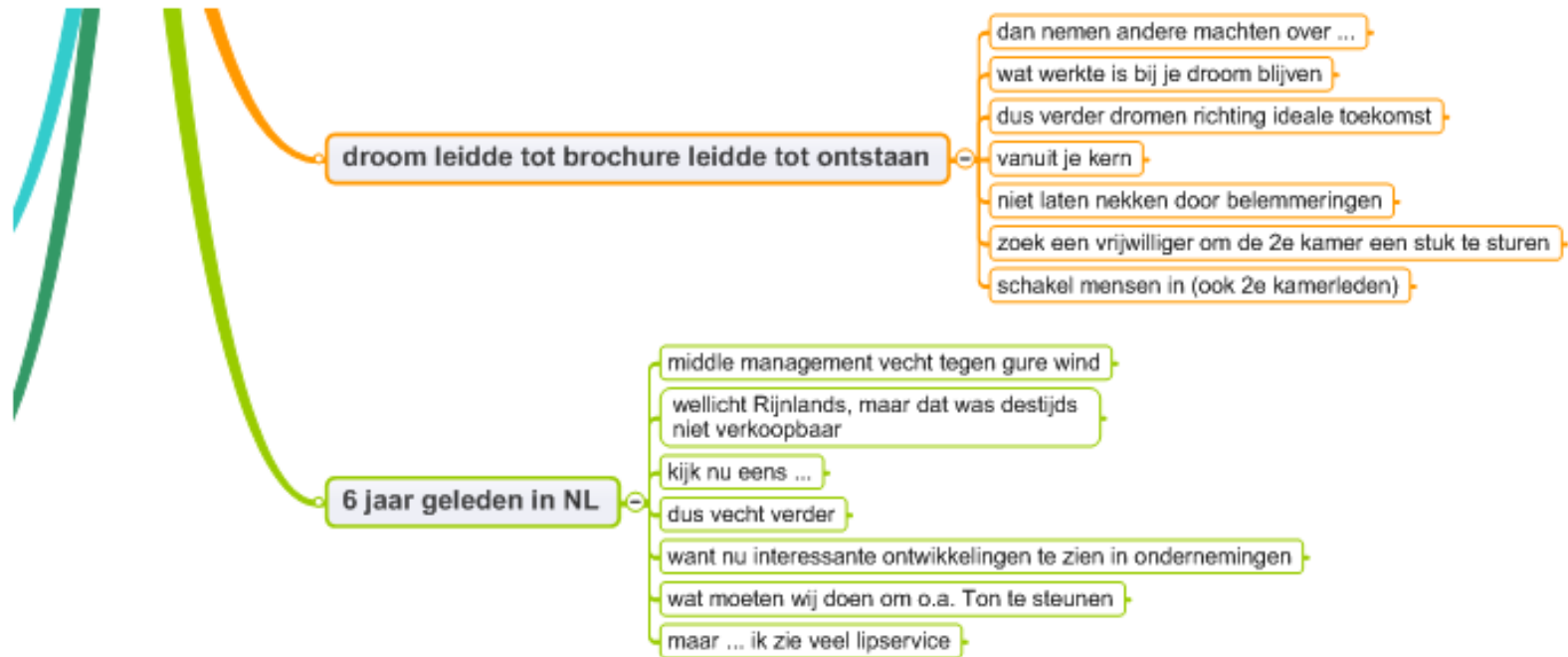

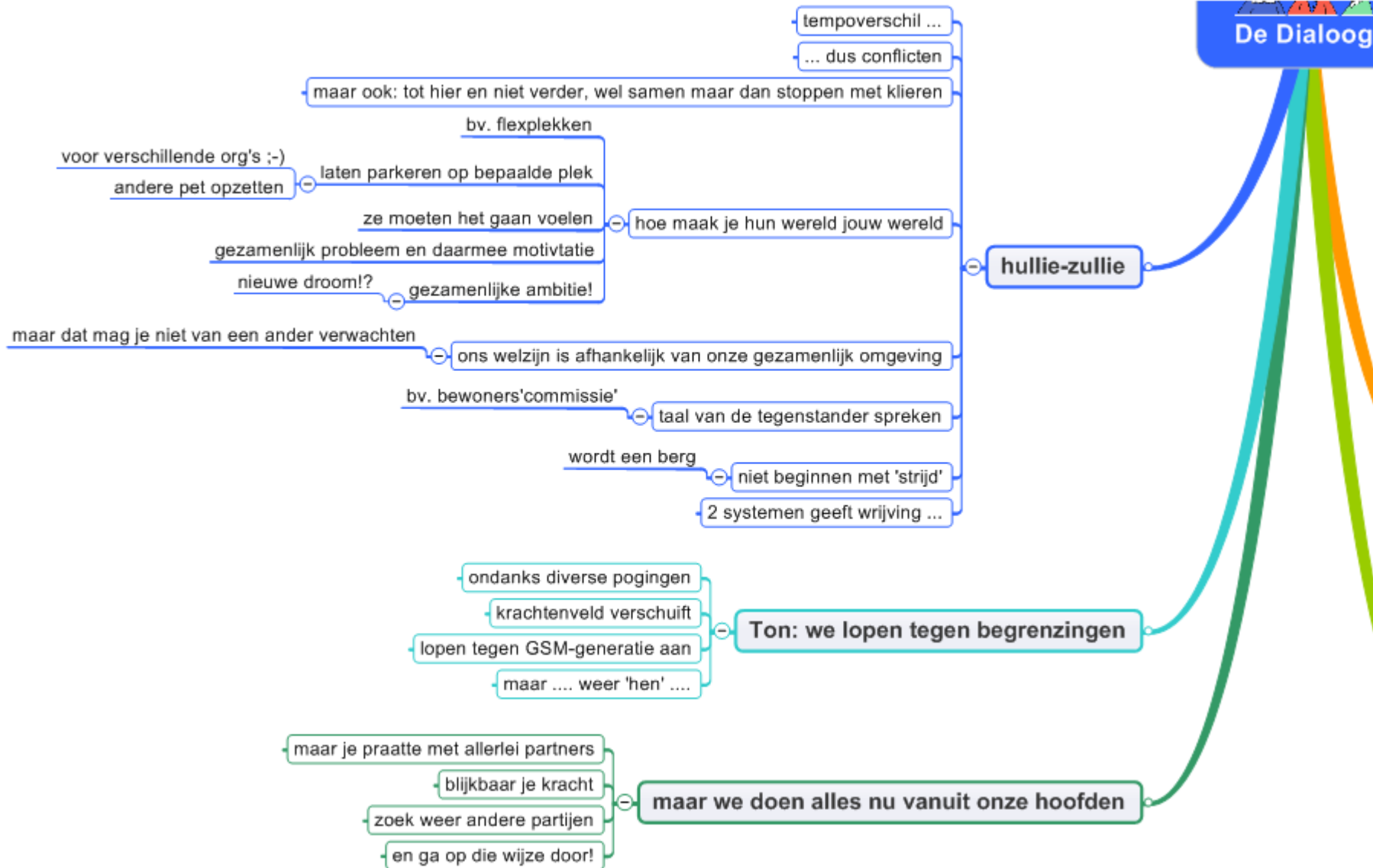

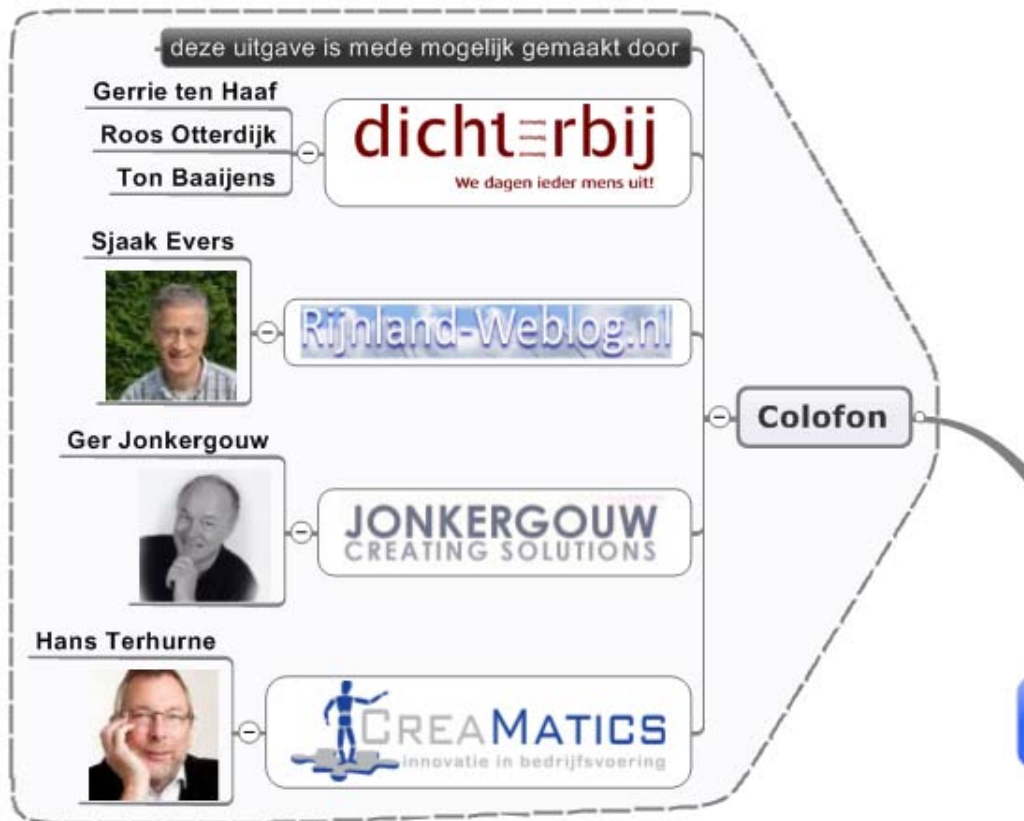
probleem met de besturen!?

- betrek deze betrokkenen meer!
- maar nieuw denken oud doen
- maak eea niet je eigen probleem, maar laat het waar het hoort
- need for urgency ontbreekt bij besturen
- elkaars beperking geworden
- maar we praten weer over 'hun' ...
  - experimenteer!
  - 'hun' zitten in zelfde proces, maar hebben andere droom
- waar zitten we in het U-model?
- Ton, heb je nog wel een droom?
  - put energie uit een nieuwe droom!
  - Ton: misschien moeten we iets anders gaan doen
  - eerder een visie - rest kwam wel
  - proces is nu ten einde ..., of?
- wereld botst
  - regels
  - vertrouwen
  - regering zoekt weg van wantrouwen naar vertrouwen
- vraag andere organisaties wat zij voor je kunnen betekenen
- besturen zien geen probleem
  - financieel dekkend
  - maar je bent geaccepteerd als exoot
  - waarom staan we besturen toe om droom te verstoren terwijl de rest meegaat
- 'hun' willen hetzelfde
  - maar zitten vast in hun systeem
  - en accepteert dat
  - en houdt het met pijn in zijn hart in stand
- metafoor: twee gezinnen
  - 2 schoonfamilies
  - hebben verschillende beelden
  - dus laat 'hun' vaker komen om tot één beeld te komen
- wat kost meer?
  - minder tabletten
  - mensen lopen niet weg
- hoe doen andere exoten het?
- realiteit is niet vrolijk
  - bureaucratie
  - volkstuintjesdenken
    - iedereen dumpst troep elders
    - out of pocket verdween destijds veel geld
  - ideaalbeeld vasthouden maar wees realistisch
  - boek Julia Friedrichs
    - solliciteert bij McKinsy
    - goeden van slechten scheiden
    - je hoort bij bovenlaag
    - 'Auf die Spuren der Mächtigen von Morgen'
  - beperken schade is hoogste wat je nu kunt bereiken

Dank aan allen voor een goede middag!